

24.4.2024

Julkinen

Jakelussa mainituille

Vuoden 2025 talousarvioesityksen valmistelu – täydennys 5.2.2024 toimitettuihin ohjeisiin

Valtioneuvosto päätti 25.4.2024 julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025–2028.

Valtiovarainministeriö on antanut ministeriöille 5.2.2024 ohjekirjeen ja pyytänyt toimittamaan valtioneuvoston hallinnonaloittain päättämien kehysten mukaisesti laaditut talousarvioehdotukset ja niihin liittyvät liitemuistiot valtiovarainministeriöön aiemmin ilmoitetun aikataulun **mukaisesti Bukettiin 23.5.2024 mennessä**. Ehdotuksissa on huomioitava julkisen talouden suunnitelman linjaukset sekä julkisen talouden suunnitelmassa hallinnonaloittain asetettu kehys.

Julkista taloutta vahvistavat toimet

Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä uusista julkista taloutta vahvistavista toimenpiteistä. Ministeriöt valmistelevat vuoden 2025 talousarvioehdotuksensa siten, että ne sisältävät uudet päätökset kokonaisuudessaan.

Hallitus päätti keväällä 2024 uusista **valtionhallinnon tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä sekä valtionavustussäästöistä**. Lisäksi hallitus päätti aikaistaa jo päätettyjä toimintameno- ja valtionavustussäästöjä. Nämä säästökokonaisuudet on sisällytetty kuhunkin pääluokkaan momentille xx.01.28. Ministeriöiden tulee valmistella pääluokkansa sisällä toimintameno- ja valtionavustussäästöjen kohdentaminen toimintamomenteille (tai vastaavatyypisille kuluksimomenteille) osana meneillään olevia ministeriöiden tuottavuusohjelmien valmisteluja. Ministeriöt voivat myös uudelleen kohdentaa päätettyjä toimintameno- ja valtionavustussäästöjä näiden kokonaisuuksien välillä. **Toimintameno- ja valtionavustussäästöjen kohdennukset momenteille tulee sisällyttää ministeriöiden talousarvioehdotuksiin**. Uusia toimenpiteitä ei tule kohdentaa siten, että se vähentäisi hallitusohjelmassa kohdennettuja lisäpanostuksia tai vaarantaisi ministeriöiden lainsäädäntötyötä tai hallitusohjelman toimeenpanoa.

Hallitus linjasi kevään 2024 kehysriihessä myös **kuntien normien keventämisestä** ja maksutulopohjan vahvistamisesta niin, että ne helpottavat kuntien taloudellista tilannetta 100 miljoonan euron edestä. Talouspoliittinen

ministerivaliokunta linjasi 23.4.2024 kokouksessaan siitä, että työtä ohjaamaan nimitetään valtiosihteeriryhmä, joka varmistaa toimeenpanon. Ministeriöiden tulee varautua sisällyttämään talousarvioehdotuksiinsa jatkovalmistelussa tarkentuneet toimet kuntien normien purkamiseksi.

Hallitus seuraa aktiivisesti myös hallitusohjelmassa päätettyjen julkista taloutta vahvistavan toimenpidekokonaisuuden toimeenpanoa sekä reagoi korvaavilla toimenpiteillä, mikäli kokonaisuus on jäämässä päätetystä 6 mrd. euron tasosta. Mikäli ministeriö ei pysty toimeenpanemaan hallitusohjelman liitteen B tai kevään 2024 kehysriihessä päätettyjä uusia säästöjä alkuperäisessä laajuudessa ja/tai aikataulussa, tulee ministeriöiden sisällyttää talousarvioehdotuksiinsa hallinnonalan korvaavat säästöt.

Uusien EU- ja muiden tehtävien resursointi

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten mukaisesti uusien EU:sta ja kansallisesta lainsäädännöstä tulevien velvoitteiden myötä syntyvät tehtävät resursoidaan pääsääntöisesti luopumalla olemassa olevista tehtävistä ja tehostamalla nykyisten tehtävien hoitamista. Erityisesti laajempien EU:sta tulevien lisätehtävien (mm. ilmasto- ja ympäristövelvoitteet, kriittisen infrastruktuurin kriisinkestävyys (CER), kyberturvallisuus (NIS2), hiilirajamekanismiasetus (CBAM)) osalta ministeriöiden tulee **esittää yhteen sovittaen vuoden 2025 talousarvioehdotuksissaan keinot kyseisten lisätehtävien hoitamiseksi nykyisiä tehtäviä vähentäen tai niiden tuottavuutta lisäten.**

Muita keskeisiä talousarvioehdotuksissa huomioitavia asioita

Nykyisessä taloustilanteessa on aiempaakin tärkeämpää, että määrärahalisäyksiä ehdotetaan vain välttämättömän tarpeen vaatiessa. Ministeriöiden tulee rajata ehdotuksensa aivan välttämättömiin ja **priorisoimaan asiamuutoslomakkeen alkuun enintään 10 tärkeintä ehdotustaan.**

Hallituksen linjausten mukaisesti hallitusohjelman päätöksistä ja julkisen talouden suunnitelman 2025-2028 yhteydessä päätetyistä uusista toimista **rahastotalouteen syntyvät säästöt** kanavoidaan täysimääräisesti velkaantumisen vähentämiseen. Uusien säästöpäätösten täysimääräinen kanavointi toteutetaan vuoden 2025 talousarviossa. Valtiovarainministeriö on erikseen yhteydessä ja ohjeistaa sosiaali- ja terveysministeriötä kanavoinnin huomioimisesta talousarvioehdotuksessa.

Osana **kestävän kehityksen budjetoinnin** kehittämistä valtiovarainministeriö pyytää ministeriöitä sisällyttämään arvioit hiilineutraalisuutta edistävien

määrärahojen ilmasto- ja luontovaikutuksista relevantteihin taustamuistioihin. Taustamuistioihin pyydetään sisällyttämään esimerkiksi tieto toimen arvioidusta päästövähennysvaikutuksista, mikäli hiilineutraalisuutta edistävän määrärahan osalta on käytettävissä tutkimustietoa. Mikäli numeerista tutkimustietoa ei ole saatavilla, pyydetään laadullisesti kuvaamaan määrärahan tavoiteltuja ilmasto- ja luontovaikutuksia.

Valtiovarainministeri   Riikka Purra

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö   Mika Niemelä

Jakelu   Eduskunnan keskuskanslia
Tasavallan presidentin kanslia
Ministeriöt

Tiedoksi   Valtiovarainvaliokunnan sihteeristö
Valtiontalouden tarkastusvirasto